

УДК 371.1

Олена Дубровська,

Національний університет оборони України, м. Київ

<https://orcid.org/0000-0002-0019-9895>

DOI: 10.33099/2617-1775/2023-02/47-55

ПІДХОДИ ДО МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ ДІАГНОСТУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ – ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ І СПОРТУ У ВВНЗ

У статті розглянуто проблематику підходів застосування більш сучасних методик у вищих військових навчальних закладах. Обґрунтовано теоретично методика формування діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту. Проаналізовано сучасні підходи в дослідженнях науковців щодо поняття «методика» та запропоновано авторське визначення поняття «методика формування діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту».

Методи дослідження: теоретичний аналіз наукової літератури; узагальнення теоретичних та емпіричних даних. Методика містить головну ідею, мету, завдання, зміст, методи, засоби її формування та результати. Визначено такі підходи: системний, суб'єктно-діяльнісний, компетентнісний і контекстний до формування діагностувальної компетентності МОФФПіС у процесі професійно-педагогічної підготовки в ВВНЗ.

Ключові слова: діагностувальна компетентність; начальник фізичної підготовки і спорту; формування; методика; методи; засоби; підходи.

Постановка проблеми. Від початку широкомасштабної агресії росії проти України вищі військові навчальні заклади (далі – ВВНЗ) вносять зміни до освітнього процесу, пристосовуючись до потреб Збройних Сил України. Наша держава наразі реформує свої Збройні Сили, а разом із ними – військову освіту та науку. Найкращі фахівці наразі вивчають закордонний досвід і впроваджують в освітній процес. Аналізуючи величезний масив здобутих знань підготовки військовослужбовців країн-членів Організації Північноатлантичного договору (далі – НАТО), які широко використовують інноваційні методики навчання, ми маємо їх трансформувати у наш освітній процес.

У такий тривожний час, навчання майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту (далі – МОФФПіС) у ВВНЗ набуває особливого значення. Навчальні програми, уже сьогодні, повинні бути адаптовані відповідно до досвіду ведення війни з російським окупантом.

Отже, з метою з'ясування фізичної підготовленості та готовності військовослужбовців до виконання завдань за призначенням необхідним є системне їх діагностування у процесі військово-професійної підготовки у ВВНЗ. Саме тому важливо переглянути методологічні підходи, теоретичні основи та сучасні методики її формування. Водночас обґрунтовано вважаємо, що «необхідно в першу чергу формувати діагностувальну компетентність майбутніх фахівців фізичної підготовки і спорту, це є одним із головних умов їх успішної військово-професійної та фахової діяльності» [3, с. 220].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз та систематизація наукових джерел щодо діагностування фізичної підготовленості військовослужбовців шляхом оцінюванням максимальної сили та силової

витривалості у жимі лежачи – В. В. Михайлов [5, с. 64–75], оцінювання їх фізичного стану у ВВНЗ – В. М. Афонін [8, с. 129–131]. Проблемою щодо методики формування діагностувальної компетентності учителів фізичної культури займався Г. О. Гац. Удосконалення контролю рівнів фізичної підготовленості військовослужбовців займалися С. М. Жембровський [8; 10], С. В. Романчук [6], Ю. С. Фіногенов [8]. Наукові підходи до діагностування рівнів фізичної підготовленості військовослужбовців – О. В. Петрачков [13], С. Ф. Костів [8], Д. В. Погребняк [8]. В. В. Ягупов і О. М. Кириченко розв'язують проблему розроблення методики формування діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів у процесі професійно-педагогічної підготовки [9; 13],

Отже, аналіз наукової літератури показує, науковці цікавляться проблематикою діагностування у фізичній підготовці військовослужбовців, з іншої сторони можна зазначити відсутності конкретної методики формування діагностувальної компетентності МОФФПіС.

Метою статті є теоретичне обґрунтування методики формування діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту у ВВНЗ, її підходи.

Виклад основного матеріалу. Стратегія трансформації військової освіти передбачає, на початку, виховання волі до знань. ВВНЗ мають поступово застосовувати більш сучасні методики, методи, засоби та принципи підготовки МОФФПіС – завдання військової освіти в нашій державі. ВВНЗ повинні готувати фахівців, які весь час перебувають в процесі самовдосконалення, критично мислять, готові до нестандартних прийняття рішень.

Наразі, система військової освіти використовує актуальні бази знань, відповідно до аналізу сучасного бойового досвіду з російським агресором. Застосовують у навчанні вивчення сучасних методик планування та ухвалення військових рішень за стандартами НАТО, проведення операцій і таке інше. Важливо застосовувати багаторівневі сучасні етапи методики, форми і методи викладання, практику застосування ведення війн держав НАТО і підтримання навичок їх володіння. Лише даний сучасний кейс дасть змогу втілити в життя ЗС України принцип навчання у ВВНЗ.

Насамперед слід визначитися із поняттям «методика». Науковці дають досить слушне визначення методиці розвитку «...діагностувальної компетентності майбутніх докторів філософії як сукупності основних етапів її розвитку, які в свою чергу складаються зі відповідних принципів, методів, методичних прийомів, засобів і форм їх навчання як майбутніх суб'єктів діагностувальної діяльності в системі вищої військової освіти та сприятимуть розвитку їх цінностей і мотивації, теоретичних і практичних діагностувальних знань, навичок, умінь і здатностей, професійно важливих діагностувальних якостей як суб'єктів педагогічної діяльності у ВВНЗ» [12, с. 508]. Так, у словнику іншомовних слів методика – це «сукупність взаємопов'язаних способів і прийомів доцільного й ефективного проведення певної роботи. Вчення про методи викладання певної науки, предмета» [2, с. 367].

Ми трактуємо поняття «методика» як сукупність концептуальної ідеї, провідних принципів, основних етапів, видів навчальних занять, методичних прийомів і засобів, «...за допомогою яких здійснюється все більш глибоке пізнання різноманітних педагогічних проблем та їх розв'язання» [11, с. 84].

Отже, методика формування діагностувальної компетентності у МОФФПіС у процесі їх професійно-педагогічної підготовки в ВВНЗ – це сукупність концептуальної ідеї, провідних принципів, основних етапів її формування, що складається з методів, змісту (цінності та мотивацію, теоретичні і практичні діагностувальні знання, вміння і навички, здатності до діагностувальної діяльності), видів навчальних занять, методичних прийомів і засобів їх діагностувальної підготовки як майбутніх начальників фізичної підготовки і спорту у військових частинах.

Майбутнім офіцерам створюють квазіситуації, під час якої моделюють обстановку наближену до бойової, з максимальною адаптацією до фахової діяльності як майбутніх начальників фізичної підготовки і спорту у військових частинах шляхом застосування різноманітних методів, засобів і методик. Відповідно, у таких ситуаціях відбувається становлення МОФФПіС як фахівця фізичної підготовки і спорту у військових частинах – суб'єкта діагностувальної діяльності.

Методика має містити завдання, засоби, провідну ідею, принципи, мету, етапи, зміст, методи, методичні прийоми її формування у процесі набуття військово-професійної освіти у ВВНЗ. При розробленні авторської методики формування діагностувальної компетентності у МОФФПіС у процесі військово-професійної підготовки, згідно з сучасними положеннями методологічних підходів нами поставлені такі завдання:

– виховання та формування ціннісно-мотиваційних діагностувальних якостей МОФФПіС як майбутніх суб'єктів діагностувальної діяльності – начальників фізичної підготовки і спорту у військових частинах;

– формування в МОФФПіС практичного мислення як майбутніх суб'єктів діагностувальній діяльності – начальників фізичної підготовки і спорту у військових частинах і водночас як військового професіонала – офіцера ЗС України;

– формування та вдосконалення діагностувальних умінь, навичок і здатностей кожного курсанта як майбутнього суб'єкта діагностувальної діяльності – начальника фізичної підготовки і спорту у військовій частині за допомогою контекстних методів навчання;

– формування та вдосконалення професійної суб'єктності кожного курсанта як майбутнього суб'єкта діагностувальній діяльності – начальника фізичної підготовки і спорту у військовій частині.

До засобів навчання пропонуємо навчальні посібники, методичні матеріали, підручники, мультимедійні засоби навчання, тестові завдання, фізичні вправи. У сукупності вони складають основу авторської методики формування діагностувальної компетентності МОФФПіС, під якою розуміємо провідну ідею, основні принципи, застосування засобів педагогічного впливу, усне викладання матеріалу, показ, групові, семінарські та практичні заняття,

самостійну роботу і контроль їх діагностувальної підготовки у ВВНЗ.

Якщо запропонувати семінар «Мозговий штурм», то заняття потрібно організувати таким чином, щоб приймали участь декілька команд, бажано по 4-5 осіб. Кожна підгрупа отримує завдання, яке повинна вирішити у встановлений час. Інша група повинна запропонувати своє вирішення поставленого завдання. Кожні ідеї, які виникають потрібно записувати, але не висловлюють їх до тих пір, поки всі члени команди не опрацювали відповіді. Після, усі разом обговорюємо запропоновані рішення. Перемагає та команда, за яке рішення проголосувала більшість учасників.

Мета завдання – розкрити їх можливості міркувати і приймати рішення образно, нетрадиційно. Під час проведення навчальних занять за такою формою у МОФФПіС інтенсивно розвиваються творчі здібності. Суттєвого значення набуває діяльність, яка розуміється в опрацюванні змісту наукової інформації і переробляє її в образну, доступну для сприйняття і засвоєння.

До практичних робіт переходимо після вивчення нового розділу для закріплення матеріалу. Вони мають узагальнювальний характер. МОФФПіС виконують різні письмові та усні завдання, працюють з тестовими методиками.

Результативність будь-якої методики залежить від дотримання вимог відповідних методологічних підходів, на яких ґрунтується певна методика. У нашій методиці такими підходами є системний, суб'єктно-діяльнісний, компетентнісний і контекстний до формування діагностувальної компетентності МОФФПіС у процесі професійно-педагогічної підготовки в ВВНЗ.

Системний підхід до формування діагностувальної компетентності МОФФПіС передбачає цілісність її формування. Його сутність полягає у системному уявленні щодо її формування як складного психолого-педагогічного явища, що дозволить розкрити сутність нашої методики. Відповідно, за допомогою системних параметрів, таких як простота, надійність і складність усіх елементів, сутність системного підходу полягає в сукупності ідеї, принципів, основних етапів, методів, видів навчальних занять, методичних прийомів і засобів її формування. Засвоєнні теоретичні знання спираються на нові і відтворюють систему сукупності елементів для засвоєння інших діагностувальних знань, формування та вдосконалення нових діагностувальних умінь і навичок як МОФФПіС. Тобто, завдання полягає у вивченні нового об'єкта як цілісної сукупності елементів, у співвідношенні зв'язків між кожним елементом системи. Ефективність усього системного підходу виключно залежить від характеру використовуваних загальносистемних закономірностей, що відтворюють зв'язок між системними параметрами.

Суб'єктно-діяльнісний підхід до формування діагностувальної компетентності МОФФПіС, який передбачає сприйняття перш за все суб'єктом як творчої, так і діагностувальної діяльності як педагогів так і курсантів; підтримання суб'єкт-суб'єктних взаємин між ними у процесі формування діагностувальної компетентності. Бути суб'єктом, це значить бути творцем своєї діяльності як практичної діяльності, так і моральної. Бути суб'єктом діяльності – ядро організації. Суб'єкт виступає як найголовніша якість особистості, бути здатними творити себе як особистість, створювати

щось нове в соціумі. Можна сказати, що поняття «особистість» і «суб'єкт» це синоніми у своїй діяльності.

Таке ставлення до нашої методики забезпечує формування МОФФПіС як суб'єктної спрямованості їх діагностувальної компетентності, так і суб'єкта діагностувальної діяльності. Кожен із МОФФПіС навчально-виховного процесу, має бути суб'єктом навчальної діяльності, має бути у суб'єкт-суб'єктних взаєминах у військово-педагогічному середовищі у ВВНЗ. Відповідно, у таких взаєминах відбувається становлення МОФФПіС як фахівця фізичної підготовки і спорту у військових частинах – суб'єкта діагностувальної діяльності. Суб'єктно-діяльнісний підхід до формування діагностувальної компетентності фахівців спрямовує нашу методику на вивчення цілісності МОФФПіС як особистість. Це є підставою для системності всіх його психічних якостей.

Компетентнісний підхід до формування діагностувальної компетентності МОФФПіС є в нашому дослідженні базовим, оскільки компетентнісний підхід спрямований на опануванням МОФФПіС компетентностей, умінь, навичок і здатностей, які дадуть змогу бути їм більш підготовленими до виконання завдань за призначенням, особливо зараз коли наша країна веде війну з російським агресором. Завдання спрямовані на аналіз, діагностування ситуації і подальший прогноз дій. Отже, готовність викладача до реалізації компетентнісного навчання – найголовніша запорука успіху компетентнісного підходу. Компетентнісний підхід – це динамічне поєднання знань, умінь, навичок та цінностей до формування діагностувальної компетентності МОФФПіС. Лише в комплексі буде результат. Відповідно, знання в нашому випадку – не самоціль, а це засіб формування умінь та навичок застосування їх на практиці, як майбутніх начальників фізичної підготовки і спорту у військових частинах. Адже малоефективно просто засвоїти знання, головне бути здатним застосовувати їх у типових, так і в нестандартних ситуаціях. Отже, це дасть можливість сформувати ціннісно-мотиваційне ставлення до отриманих діагностувальних знань, бути здатним швидко приймати самостійні рішення та шукати шляхи ухвалення цих рішень у різноманітних ситуаціях.

У зв'язку з цим для нас найголовніше – це творчо формувати всі основні компоненти цієї компетентності, які є головними фіксаторами її сформованості.

Контекстний підхід до формування діагностувальної компетентності МОФФПіС передбачає створення таких педагогічних умов, що максимально наближені до їх посадових обов'язків, а також відтворення педагогічних ситуацій, які безпосередньо враховують їх майбутню діагностувальну діяльність як фахівців фізичної підготовки і спорту у військових частинах. Найліпшим чином допоможуть в отриманні знань це квазіситуації, які максимально наближені до своєї фахової діяльності.

Контекстний підхід у процесі підготовки базується на застосуванні міждисциплінарного навчання на основі дійсних фахових проблем, які можуть бути використані у зовнішньому контексті для навчання. Під час навчання моделюється ситуація в освітній діяльності, здійснюється трансформація МОФФПіС їх навчально-виховної діяльності у практичну. Контекстний підхід

передбачає виявлення зв'язків між дійсними подіями і явищами, які відбуваються у процесі військово-професійної діяльності, що формуються в процесі навчання. Тому контекстний підхід це спосіб систематизації та узагальнення матеріалу який вивчений і, відповідно, демонстрація його в ракурсі діагностування і рефлексії сукупності намічених проблем, які були опрацьовані раніше. Отже, контекстний підхід спрямований на використання на практиці засвоєних знань, вмінь та навичок на засіб вирішення завдань за призначенням як майбутніх начальників фізичної підготовки і спорту у військових частинах.

Основною характеристикою навчально-виховного процесу контекстного підходу, що реалізується за допомогою нових і традиційних методів навчання є моделювання змісту майбутньої фахової діяльності. В ході аналізу квазіситуації, ігри-комунікації, ігри-рефлексії та кейс-методів для МОФФПіС моделюють конкретні ситуації для отримання найкращого рішення із усіх ймовірних та можливих – для отримання найкращого результату. Контекстний підхід складається з базових форм діяльності, це лекції, семінари, квазіситуації, що впроваджуються в іграх та спецкурсах.

На підставі вищевикладеного, можна зробити висновок, що контекстний підхід вирішує основні завдання діагностувальної діяльності: залучення МОФФПіС до умов фахової та військово-професійної діяльності; надання МОФФПіС необхідного системного комплексу діагностувальних знань; формування критичного мислення, системи діагностувальних фахових, загальнолюдських і моральних цінностей; формування і вдосконалення навичок комунікативної взаємодії до формування діагностувальної компетентності МОФФПіС [4, с. 74].

Відповідно, основна мета методики полягає у цілеспрямованому формуванні діагностувальної компетентності у МОФФПіС як важливої складової їх військово-професійної діяльності як майбутніх суб'єктів фахової діяльності як майбутніх начальників фізичної підготовки і спорту у військових частинах. У результаті реалізації методики маємо отримати такі результати:

- сформовані цінності і мотивація щодо своєї діагностувальної діяльності як майбутніх начальників фізичної підготовки і спорту у військових частинах;
- сформовані діагностувальні знання як майбутніх начальників фізичної підготовки і спорту;
- сформовані діагностувальні навички та вміння як майбутніх фахівців фізичної підготовки і спорту військовослужбовців;
- сформовані професійно-важливі діагностувальні якості як суб'єкта фахової діяльності взагалі т суб'єкта діагностувальної діяльності, зокрема;
- сформована професійна суб'єктність як майбутнього суб'єкта діагностувальної діяльності у військових частинах.

МОФФПіС мають вміти використовувати на практиці свої діагностувальні вміння та навички, бути здатними здійснювати діагностування результативності фізичної підготовленості та готовності військовослужбовців до військово-професійної діяльності, що переважно складає зміст їх фахової діяльності.

Висновки. З'ясовано, що педагог має уміло використовувати на практиці сучасні методи та засоби навчання для формуванні діагностувальної компетентності МОФФПіС. Доведено, що для її формування важливим завданням у ВНЗ є розроблення і впровадження інноваційних методик, які сприятимуть формуванню теоретичних діагностувальних знань, формуванню діагностувальних навичок і вмінь, професійно-важливих діагностувальних якостей, які складають основу їх діагностувальної компетентності.

Перспективи подальших досліджень. Перспективою подальших досліджень слід вважати проведення формувального експерименту та статистичне опрацювання його результатів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Анохін Є.Д. Фізична підготовка в арміях провідних країн НАТО: навч.-методич. посіб. / Є.Д. Анохін. – Львів, 2005. – 115 с.
2. Бирик С. П., Сьота Г. М. (2005). Словник іншомовних слів: тлумачення, словотворення та слововживання / За ред. С. Я. Єрмоленко; Худож.-оформлювач Б. П. Бублик. Харків : Фоліо. 623 с.
3. Дубровська О. М. (2023). Сучасний стан сформованості діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка.* 1(1). С. 219–232. URL: <https://doi.org/10.25128/2415-3605.23.1.28>.
4. Дубровська О. М., Ягупов В. В. (2023). Педагогічна модель формування діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту у процесі професійно-педагогічної підготовки Contemporary problems of pedagogy amidst the European integration of educational environment: theory and practice : *Scientific monograph. Riga, Latvia : "Baltija Publishing"*, October 26, 468 p. P. 72–96. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-353-8-5>
5. Михайлов В. В. (2010) Оцінювання максимальної сили та силової витривалості у жимі лежачи в системі фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів. *Спортивна наука України.* №1. С. 64–75.
6. Ольховий О. М. (2005). Модульно-рейтингова система підготовки офіцерів-керівників занять з фізичної підготовки: автореф. дис. канд. наук з фіз. вих. і спорту: спец. 24.00.02 – «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення». Львів. 20 с.
7. Романчук С. В., Логінов Д. О., Анохін Є. Д. (2010). Методичний практикум з навчальної дисципліни «Фізичне виховання, спеціальна фізична підготовка і спорт» : навч.-метод. посіб. Львів. 128 с.
8. Семенова О. Є., Афонін В. М. (2010). Комплексний контроль фізичної підготовленості молоді у вищих навчальних закладах. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту.* № 12. С. 129–131.
9. Словник іншомовних слів (2000). / Уклад. С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута. К. : Наукова думка. 680 с.
10. Ягупов В. В., Дубровська О. М. (2023). Педагогічні умови формування діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців із фізичної підготовки і спорту *Інноваційні освітні та інформаційні технології неперервної освіти* : міжнародна науково-практична конференція Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. (Київ, 28–29 квітня). С. 482–504. URL: DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-315-6-23>.
11. Ягупов В. В., Кириченко О. М. (2021). Формування діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів у процесі професійної підготовки. *Актуальні проблеми розвитку службово-прикладних, традиційних і східних одноборств* : зб. наук. пр. за матеріалами

XV міжнар. конф., присвяч. пам'яті д-ра пед. наук, професора Бізіна Віктора Петровича (Харків, 30 листопада 2021 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека України». Харків. С. 145–146.

12. Ягупов В. В. (2000). Неімітаційні активні методи навчання. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Педагогіка і психологія* / відп. ред. Носенко Е. Л. Вип. 5. С. 78–85.

13. Yahupov V., Kyrychenko O. (2022). Diagnostic competence of future officers – specialists in speaking and sport of the armed forces of Ukraine: concepts, contents and content. *Innovative Solutions In Modern Science*. May № 1(53). P. 18–35. URL: [https://doi.org/10.26886/2414-634X.1\(53\)2022.2](https://doi.org/10.26886/2414-634X.1(53)2022.2).

REFERENCES

1. Anokhin Ye.D. Fizychna pidhotovka v armiiakh providnykh krain NATO: navch.-metodych. posib. / Ye.D. Anokhin. – Lviv, 2005. – 115 s.

2. Bybyk S. P., Siuta H. M. (2005). Slovnyk inshomovnykh sliv: tлумachennia, slovotvorennia ta slovovzhyvannia / Za red. S. Ya. Yermolenko; Khudozh.-oformliuvach B. P. Bublyk. Kharkiv : Folio. 623 s.

3. Dubrovska O. M. (2023). Suchasnyi stan sformovanosti diahnostovalnoi kompetentnosti maibutnykh ofitseriv – fakhivtsiv fizychnoi pidhotovky i sportu. Naukovi zapysky Ternopil'skoho natsionalnogo pedahohichnogo universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka. Serii: pedahohika. 1(1). S. 219–232. URL: <https://doi.org/10.25128/2415-3605.23.1.28>.

4. Dubrovska O. M., Yahupov V. V. (2023). Pedahohichna model formuvannia diahnostovalnoi kompetentnosti maibutnykh ofitseriv –fakhivtsiv fizychnoi pidhotovky i sportu u protsesi profesiino-pedahohichnoi pidhotovky Contemporary problems of pedagogy amidst the European integration of educational environment: theory and practice : Scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, October 26, 468 p. R. 72–96. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-353-8-5>

5. Mykhailov V. V. (2010) Otsiniuvannia maksymalnoi syly ta sylovoi vytryvalosti u zhymy lezhachy v systemi fizychnoho vykhovannia studentiv vyshchyykh navchalnykh zakladiv. Sportyvna nauka Ukrainy. №1. S. 64–75.

6. Olkhovyi O. M. (2005). Modulno-reitynhova systema pidhotovky ofitseriv-kerivnykiv zaniat z fizychnoi pidhotovky: avtoref. dys. kand. nauk z fiz. vykh. i sportu: spets. 24.00.02 – «Fizychna kultura, fizyчне vykhovannia riznykh hrup naselennia». Lviv. 20 s.

7. Romanchuk S. V., Lohinov D. O., Anokhin Ye. D. (2010). Metodychnyi praktykum z navchalnoi dystsypliny «Fizyчне vykhovannia, spetsialna fizychna pidhotovka i sport» : navch.-metod. posib. Lviv. 128 s.

8. Semenova O. Ye., Afonin V. M. (2010). Kompleksnyi kontrol fizychnoi pidhotovlenosti molodi u vyshchyykh navchalnykh zakladakh. Pedahohika, psykholohiia ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu. № 12. S. 129–131.

9. Slovnyk inshomovnykh sliv (2000). / Uklad. S. M. Morozov, L. M. Shkaraputa. K. : Naukova dumka. 680 s.

10. Yahupov V. V., Dubrovska O. M. (2023). Pedahohichni umovy formuvannia diahnostovalnoi kompetentnosti maibutnykh ofitseriv – fakhivtsiv iz fizychnoi pidhotovky i sportu Innovatsiini osvitni ta informatsiini tekhnolohii neperervnoi osvity : mizhnarodna naukovopraktychna konferentsiia Ukrain'skoho derzhavnogo universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. (Kyiv, 28–29 kvitnia). S. 482–504. URL: DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-315-6-23>.

11. Yahupov V. V., Kyrychenko O. M. (2021). Formuvannia diahnostovalnoi kompetentnosti maibutnykh ofitseriv u protsesi profesiinoi pidhotovky. Aktualni problemy rozvytku sluzhbovo-prykladnykh, tradytsiinykh i skhidnykh odnoborstv : zb. nauk. pr. za materialamy KhV mizhnar. konf., prysviach. pamiati d-ра пед. наук, професора Бізіна Віктора Петровича (Харків, 30 листопада 2021 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека України». Харків. С. 145–146.

12. Yahupov V. V. (2000). Neimitatsiini aktyvni metody navchannia. Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu. Serii: Pedagogika i psykholohiia / vidp. red. Nosenko E. L. Vyp. 5. S. 78–85.

13. Yahupov V., Kyruchenko O. (2022). Diagnostic competence of future officers – specialists in speaking and sport of the armed forces of Ukraine: concepts, contents and content. Innovative Solutions In Modern Science. May № 1(53). R. 18–35. URL: [https://doi.org/10.26886/2414-634X.1\(53\)2022.2](https://doi.org/10.26886/2414-634X.1(53)2022.2).

SUMMARY

Olena Dubrovskaya,
National Defence University of Ukraine

APPROACHES TO THE METHOD OF FORMING THE DIAGNOSTIC COMPETENCY OF FUTURE OFFICERS - SPECIALISTS IN PHYSICAL TRAINING AND SPORTS IN HIGHER MILITARY EDUCATION INSTITUTIONS

Summary. *The method of forming the diagnostic competence of future officers - specialists in physical training and sports is theoretically substantiated. The author's definition of the concept of method for the formation of diagnostic competence of future officers - specialists in physical training and sports is proposed. The method contains the main idea, purpose, tasks, content, methods, means of its formation and results. The following approaches are defined: systemic, subjective-activity, competence and contextual to the formation of diagnostic competence in future officers in the process of professional and pedagogical training.*

Introduction. *Curricula should already be adapted in accordance with the experience of warfare with the Russian occupier. In order to determine the physical fitness and readiness of servicemen to perform assigned tasks, it is necessary to systematically diagnose them in the process of military and professional training. That is why it is important to review methodological approaches and modern methods of their training. We believe that "it is necessary, first of all, to form the diagnostic competence of future specialists in physical training and sports, this is one of the main conditions for their successful military professional and professional activity.*

Purpose. *Theoretical substantiation of the method for the formation of diagnostic competence of future officers - specialists in physical training and sports, its approaches.*

Originality. *The main purpose of the methodology is to purposefully form the diagnostic competence of future specialists as an important component of their military professional activity, as future subjects of professional activity, as future chiefs of physical training and sports in military units. As a result of the implementation of the methodology, we should obtain the following results*

- *formed values and motivation for their diagnostic activity as future chiefs of physical training and sports in military units;*
- *formed diagnostic knowledge as future heads of physical training and sports;*
- *formed diagnostic skills and abilities as future specialists in physical training and sports of military personnel;*
- *formed professionally important diagnostic qualities as a subject of professional activity in general and a subject of diagnostic activity in particular;*
- *formed professional subjectivity as a future subject of diagnostic activity in military units.*

Conclusion. *It is important to use modern teaching methods and tools to develop diagnostic competence in future cadets. It is proved that for its formation, an important task is to develop and implement innovative methods that will contribute to the formation of theoretical diagnostic knowledge, the formation of diagnostic skills and abilities, professionally important diagnostic qualities that form the basis of their diagnostic competence.*

Key words: *diagnostic competence; head of physical training and sports; formation; methods; means; approaches.*